

Benjamin Ivaničin

TKO JE PROTIV KONCILA?

Crkvi se u dijelu našega dnevnog tiska predbacuje da osuđuje sekularizirani svijet i da tako napušta Koncil koji je Crkvu uputio da izade iz same sebe kako bi se susrela sa svijetom svojega vremena.

»Bijeg od sakramenata u sekulariziranom svijetu prava je drama za institucionalnu religiju.« Pred činjenicom »difuzne religije«, pred činjenicom da danas stanoviti oblici vjere sve više egzistiraju izvan institucionalne Crkve, Crkva ostaje bez daha. »Laik više vjeruje u grijeh i grešnost nego u kolektivnu odgovornost«, čime Crkva gubi uzde iz ruku. Crkva ostaje bez »kontrole na nekim donedavno isključivo religioznim činima kao što su ženidba i sahrana« itd. Stoga danas u Crkvi raste sve veći »interes za svjetovna (politička) pitanja«. Zadaća se Crkve »pomalo okreće u borbu protiv satanske moći zla a dijalog sa svijetom pretvara u polemiku s njim.« »U Papinoj homiliji prilikom otvaranja rimske Sinode nema ni spomena o nekoj svjetovnoj veličini i vrijednosti«, o svjetovnim silama i pokretima koji zasluzuju neko priznanje ili bar respekt, dok mnogo govori o dramatičnoj borbi dobra i zla. Sekularizirani se svijet osuđuje, a time se u konačnici osuđuje »sve ono od francuske revolucije naovamo« i vrši »revandikacija minulih vremena«. »Kardinal Hume je u zagrebačkom govoru sekularizam (i, dakako, materijalizam) označio kao pojave koje su prouzročile veliku štetu čovjeku.«¹»

No, je li Crkva doista napustila Koncil?

Kao naš odgovor navedimo jedan tekst iz Drugog vatikanskog koncila. Bit će to podulji odlomak iz *Gaudium et spes*, iz Konstitucije »Crkva u suvremenom svijetu«. Potrebno ga je donijeti da bi se vidjela sva neosnovanost gornje tvrdnje.

»Ako pod autonomijom ovozemnih stvarnosti podrazumijevamo da stvorene stvari pa i sama društva imaju vlastite zakone i vrijednosti koje

* N. IVANKOVIĆ, »Religija i društvo« u *Vjesnikovu* prilogu *Sedam dana*, br. 285, str. 14.

čovjek mora pomalo otkrivati, primjenjivati i sredjivati, onda je sasvim opravdano zahtjevati takvu autonomiju: to je ne samo zahtjev ljudi našeg vremena nego to odgovara i volji Stvoritelja ... No ako se pod 'autonomijom vremenitoga' podrazumijeva da stvorene stvari ne ovise o Bogu i da njima čovjek može raspolagati bez obzira na Stvoritelja, svatko tko vjeruje u Boga uvida neispravnost takvog stava ... Stvorene naime bez Stvoritelja iščezava ... Štoviše, kad je Bog zaboravljen, stvorene postaje neshvatljivo« (GS br. 36).

»Sveto pismo a s njim i vjekovno iskustvo uči ljudsku obitelj da čovječji napredak, koji je veliko dobro za čovjeka, nosi u sebi i veliku opasnost. Kada se naime poremeti hijerarhija vrednota, time što je zlo ispremiješano s dobrim, pojedinci i razne skupine gledaju samo na svoje vlastite interese, a ne na interes drugih. Pa onda svijet nije više mjesto pravoga bratstva, a povećana moć čovjekova prijeti uništenjem samoga čovječanstva.

Svu ljudsku povijest prožirnije teška borba protiv moći mraka. Ta borba, koja je započela već na početku svijeta trajat će, po riječi Gospodnjoj, sve do posljednjih dana. Ubačen u tu borbu, čovjek se mora neprestano boriti da prione uz dobro. I jedino uz velike napore i pomoć Božje milosti može postići svoje unutrašnje jedinstvo.

Zato Kristova Crkva, puna pouzdanja u Stvoriteljev plan, priznaje da ljudski napredak može služiti istinskoj sreći ljudi. Ali ona ipak ne može a da ne razglašuje onu Apostolovu: *Nemojte se prilagođivati ovomu svijetu* (Rim 12, 2), to jest onom duhu taštine i zlobe koja ljudsku djelatnost, određenu da služi Bogu i čovjeku, pretvara u sredstvo grijeha.

Ako, dakle, netko zapita kako bi se moglo svladati to bijedno stanje, kršćani isповijedaju da se sve ljudske djelatnosti što se dnevno nalaze u opasnosti zbog oholosti i neurednog sebeljublja moraju pročišćavati i privoditi k savršensvu Kristovim križem i uskrsnućem« (GS 37).

Ovaj je tekst dovoljan da samim sobom potvrdi kako se današnja Crkva ponaša koncilski, da su nastupi i izjave, govori i propovijedi današnjeg Pape i kardinala u odnosu na sekularizirani svijet u koncilskom duhu. Tome ne treba ništa dodavati nego se samo upitati:

Zašto se ne napada Koncil, nego Papa, kardinali i biskupi? Dapače, zašto se ne anatemizira Koncil koji anatemizira grijeh, zlo što ga čovjek čini u svijetu, koji revindicira Božja prava u sekulariziranom svijetu, koji proglašuje da današnji svijet može spasiti samo križ i uskrsnuće Kristovo — zašto se zbog toga ne anatemizira Koncil, a anatemiziraju se Papa i biskupi, koji ne rade ništa drugo nego ono na što ih Koncil upućuje? Ne vjerujemo da je to slučajnost, ili nepoznavanje Koncila.